

KONCEPTO KAIMO ISTORIJA

KAIŠIADORIŲ RAJONO
ŽASLIŲ SENIŪNIJOS
KONCEPTO
KAIMAS

1998 m.

Koncepto laimio benovaitės - Veronikos
Pupalsigytės sodyba. Tolimuoje - b. V. Pupalsigytės
namai. Prietėje - lobdėros ir paramos fondo „Vieš
dietėros vaitai“ statomi namai.

2001 m.

(nuotrauka iš asmeninio b. V. Pupalsigytės archyvo)

Barčickų laukas - Mėšų žemėje
(todėl taip vadinama - mėšius)

Juodiskų pieva - Papalaučių žemėje

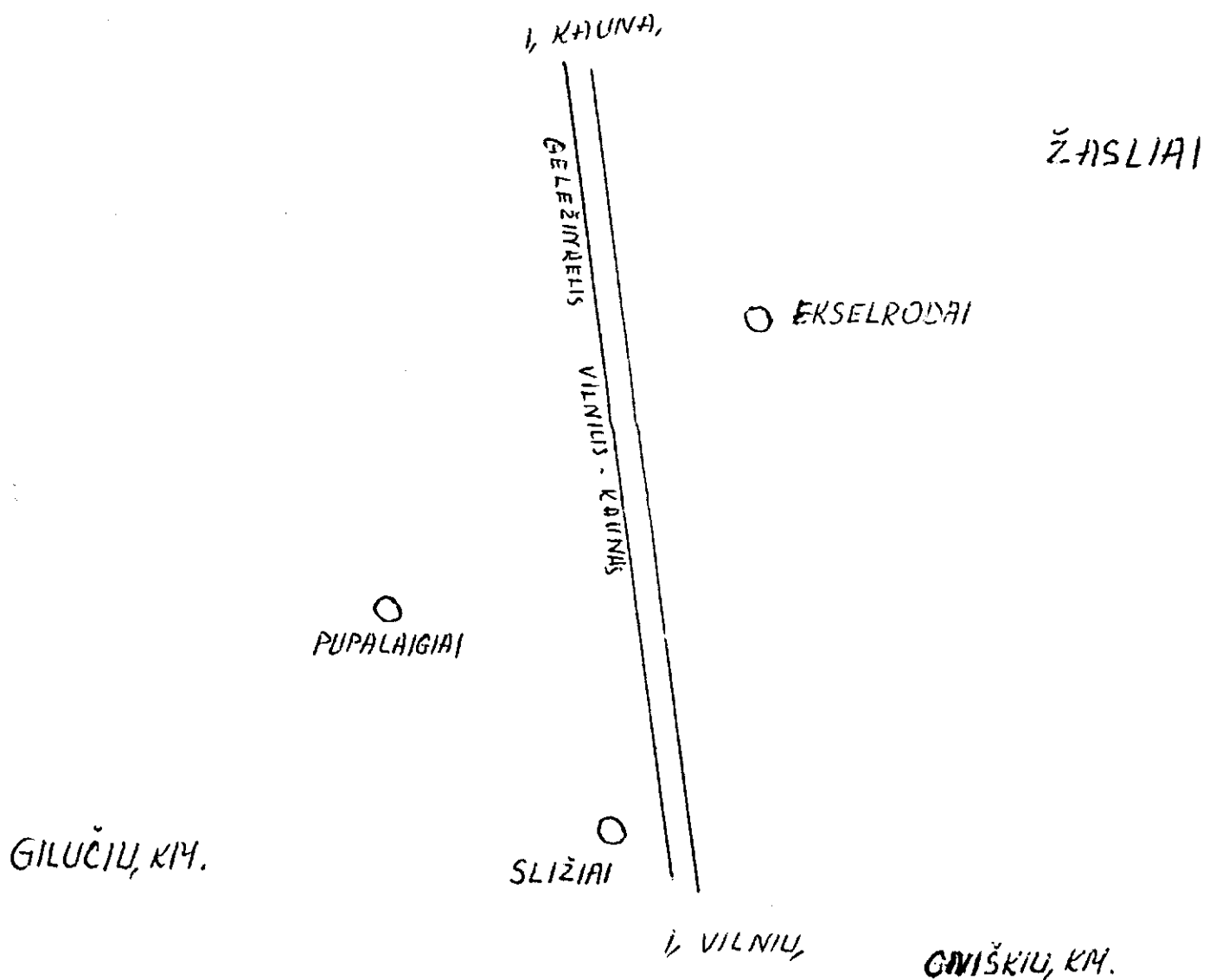
Vispa - pieva Mėšų žemėje.

Tarpuoniškis - buvusi kalva, nukasta sta-
tant Elektrėmus.

MEDŽIAGA, SURINKO IR UŽRAŠĖ !

IRENA ANTANAVIČIENĖ, VERONIKA TAMOŠIŪNIENĖ

Koncepto kaimo planas
1930 metais

Tuoju už Giliūnų kaimo, prisiiglaudęs prie geležinkelio Vilnius - Kaunas, vėmo Koncepto kaimas. Iš kur kilo kaimo pavadinimas - nežinia. Pirmą kartą Koncepto kaimas paminėtas 1495 metais. Pagal tų metų rašytos duomenis Koncepto palivarke buvo vienas kiemas. Palivarke priklausė Erasmusui Straivinskiui. Kaimas išsidėstęs abipus geležinkelio. Už geležinkelio, šalia link gyvena ūkdas Abelis Aksebrodas. Jis žinoma, kad 1920 m. 03. 14 d. Abelis Aksebrodas išsinuomavo Koncepto palivarke Borčiukų žemę iš Andreis Belkorkajos. Be šios žemės Aksebrodai turijo apie 8 ha žemės, kurią buvo gavę iš valdžios. Nors daugelis ūkdy vertėsi prekyba, Aksebrodas dirbo žemę, ūkurius duodamo pelno ir gyvena.

Apie 1900 metus Koncepto palivarke nusipirko žemės sklypą Rupalaigis Mikolas.

Į pūtus nuo Rupalaigių žemės stovėjo didelis arkliodis, tvirtai ir gyvenamas namas, kuriame gyveno dešaro kamečiai. Apie 1920 metus, minėtą sklypą 34 ha su visais pastatais nupirko iš stovykščių kilei, grįžęs iš Amerikos - Pėpiras. Pagyvenęs porą metų ir pamatęs, kad žemi labai neoderlinga ir duoda labai mažai naudos

Mārys Motas (Antano Mišio teiras ir
motina) su žmona apie 1913 m. YAV (ten
gyveno)

visus 34 ha pardavė savo geram pažįtamam, kraiščiui Mišiai Motui, o pats grįžo į Ameriką.

Mišys žemę pirkto žiemą, todėl patikėjo, draugo tikėjimu, kad žemė gera. Tik nušilus sniegui pamatė, kad žemė - ireni smėlynai.

Nemuldo Mišiai rankų, kibo dirbti savo žemę ir 1924 metais iš sklypo galbūckis perkėlė pastatus į vidurį sklypo.

Vieni Koncepto kaimo gyventojai dirbo žemę, auginio jautus, linus, laikė gyvulius.

1932 metais pardavė žemę ir išvyko į Palestiną Elshodai. Ši jų žemę pirkto Laimučiai. (Šiuriti ištikauš iš žemės pirkimo akto).

Vieni Koncepto kaimo gyventojai turėjo vaikų: Laimučiai - 3, Pupalaigiai - 3, Mišiai - 5. Vaikai lankė mokyklas. Pavyzdžiui Mišys Leonas lankė cineikių, vėliau Pajautiškių mokyklas. 1924 metais Žaslicov išsikūrė katalikiškos jaunimo organizacijos pavaraimiškos kuopa. Tai buvo visuomeninė organizacija, vienijanti ir auklėjanti jaunimą.

1926 metais Koncepto kaimo gyventojas Pupalaigis Martynas baigė tarnybą karuomenyje, (Kristučio pulke). ir įstojo į šią organizaciją, buvo vienas iš jos organizacijos vadovų.

1930 m. Žaslių Pavarasario kuopos nariai:
 stovi pirmas iš kairės, kunigas Lėlis, Pupalai-
 gis Mortynas ir kunigai Karlauškai. Centre
 sidi Žaslių parapijos klebonas Cijūnautis.
 (Nuotrauka iš asmeninio Pupalaigio Mor-
 tyno albumo)

Atskauna iš pirkimo - pardavimo
sutarčių.

„ 1932 m. balandžio 9 dieną buvo sudarytas
pirkimo - pardavimo aktas sekantiu turiniu:
„ Jochvidė, ji gi Jochvė Aleksodienė ir sori Ak-
selodaitė abi bendrai lygiomis dalimis ir nuo-
savybės teisėmis valdo jų gautą iš valdžios
Trakų apskrities Šašių valsčiaus, Ščiukiškio
dvare su koncepto padivarku, dabar einant
žemės reformos įstatymo 70° paragrafu para-
dintam Žuorų kaime ireng žemės sklypą, paŲ-
mitą 1928 m. žemės tvarkymo departamento ma-
tininko Eduardo Daugiočio sudarytame parceli-
acijos plane 34 numeriu bendro ploto 8 ha 2655 ket-
virtainių metrų didumo, sekantiuose ribežiuose:
vasaros vakaruose - sklypas nr 30, vasaros rytuose
- sklypai 30, 31 ir 32 nr., rytuose - sklypas nr. 33
ir žiemos vakaruose - geležinkelis, tekantį jų abie-
jų nuosavybėn iš žemės Reformos valdybos žemės
perlaikymo aktu 41304 nr. 1929 m. gruodžio 19 d.
paŲmitą Trakų apskrities pripažinimo akty regist-
re 21 daly 41 m. 2. Parduodamas žemės sklypas
pilnam sąstatė (gyvenamas namas ir tvartas po sienų
stogu, pirtis, sklepas). ”

Prasidėjęs antrasis pasaulinis karas sujaudė
įprastinį Koncepto gyventojų gyvenimą. Kai kurie
nyrai slapstėsi, kai kitiems išvėži darbamų
Vokietiją, kiti kario su rokičiais. O šio kario
mo darbamų Vokietiją buvo išvėžtas Mūsų An-
tanos, jo brolis Jonas buvo tarnaudamas
rūnų kariuomenėje, palaidotas Pabradėje. 1944
metais rūnų kariuomenėje tarnavo ir dainu-
čio Aleksandro sūnus Vladas. Tarnavo Vokietij-
je, - statė radijo stotį. Tarnyba kariuomenėje
jį išgelbėjo iš mirties, nes 1945 m. birželio
men. visa Laimučių šeima buvo iškudytas.
Ypač žiauriai nukankinta Vladas senio - se-
ptyniolikmeti žanytė. Be jos buvo mišautas moti-
na ir tėvas. Gimnaziūčių teigimu, tai padarė
vadovamsi miškiniai, kilę iš aplinkinių kaimų.
Gisėjęs iš kariuomenės Laimutis Vladas vėgi
gyventi savo gimtoje sodyboje - apygyveno Pūs-
takaimio kaime gyvenotąją sodyboje. Laimučių
sodyba buvo sugriauta ir iš jos gabiliavoji
pastatytas pirmas kolūkių sandėlis.

Kolūkis buvo įkurtas 1949 metais ir pa-
raolintas S. Nėries vardu.

Šiems metams Laimutis Vladas kolūkyje
dirbo brigadininku, jo žmona Ona - pirmos dar-

binīke, Pūpalaigis Martynas buvo pirmasis
kolūčio sekretorius, vėliau - pašarininkas. Iki
1948 metų visa Koncepto ūkė buvo dirba-
ma. Apie 1949 metus dalis ūkės buvo už-
sodinta mišku. Apie 1955 metus mišką apro-
dinto dar keltas hektarų.

Iki šių dienų visi tik gerai žodžiai mi-
ni Pūpalaigį Martyną, parūšymėjų nepapras-
tą sąžiningumą. Pūpalaigis Martynas su žmo-
na vėrute kartu praleido 62 metus, išaugino
ir išmoklino tris vaikus, dūka gerai dabar
gyvena tėvų sodyboje.

Munkų, bet garbingą gyvenimą nugyveno
Mikys Matas su žmona Urtele. Tėvų sodyboje
gyveno sūnus Leonas. Tik 1974 metais persikėlė
gyventi į Giliūnų kaimą.

Koncepto kaimo gyventojai savo naminius
palėdėdavo į amžinojo poilsio vietą į to kai-
mo kapinaites, iš kur kėlė jų propioneliui:
Mikiai - Giliūnų, Pūpalaigiui - Talpūnų.

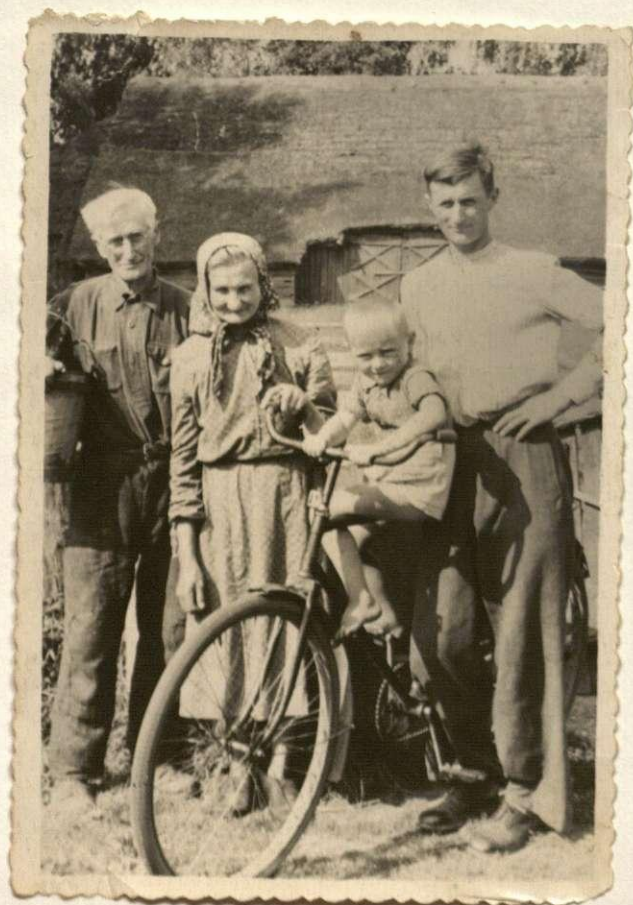
1994 metais savo tėvų ūkį atėmė ir jo
dirba ir Mikiai, ir Pūpalaigiui.

1931. 01. 01. nuotraukojė Rupalaigis Montynas
su savo išrinktoja Galubickaitė Nerute
(šis asmeninis Rupalaigytės tėvų albumas)

1953 metais Milyys Matas su žmona prie savo namo
(iš asmeninio Miliūo deono albumo)

Tais pačiais metais Milyys Matas su žmona,
sūnumi ir anūku. (iš asmeninio Miliūo deono albumo)

Ilgametis fermos
darbuotojas
Pupalaigis Martynas

Pupalaigis Martynas g. 1904 m.
(iš asmeninio Pupalaigio albumo).

1969 metais Pupalaigis Martynas prie savo
namo. Ruošiasi važiuoti į darbą.
(Iš asmeninio Pupalaigio Martyno albumo).

L T S R
Žemės ūkio Ministerija
LIETUVOS VETERINARIJOS
AKADEMIJA

Kaunas, Tilžės g. Nr. 18, kom. 51-71 ir 67-83

Л С С Р
Министерство Сельского Хозяйства
ЛИТОВСКАЯ ВЕТЕРИНАРНАЯ
АКАДЕМИЯ

Каунас, ул. Тильжес, № 18, ком. 51-71 и 67-83

Nr. 17

1960 m. kovo mėn. 30 d.

PAŽYMĖJIMAS

Pažymima, kad drg. *Pupalaigis Martynas, Liko*
1960 m. kovo mėn. 30 d. baigė prie Lietuvos Veterinarijos
Akademijos organizuotus Lietuvos TSR Žemės ūkio Ministerijos
karvių ir avių dirbtinio apšėklinimo kursus ir išlaikė noko-
lo plane nustatytus egzaminus (vertintus *gerai (4/)*
Egzaminų komisija suteikė drg. *Pupalaigis Martynas*
karvių ir avių dirbtinio apšėklinimo techniko vardą.

Egzaminų komisijos pirmininkas

Kursų vadovas

K. Poželos v. sp. 1959. 1536. 600r

*Pažymėjimas išduotas Pupalaigui Martynui
(iš asmeninių Pupalaigytei Genės dokumentų)*

LIETUVOS TSR
ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ GAMYBOS IR
PARUOSŲ MINISTERIJA

PAŽYMĖJIMAS

Išduotas drg. *Pupalaigis Martynas*
kad jis 1960 m. kovo mėn. 30 d.
baigė *vidinio mėsavimo*
kvalifikacijos kėlimo kursus prie *Laino*
Veikščių ir Veikščių kaimo stoties
ir išlaikė kompleksinį egzaminą pažymiai *gerai*
Kursų vadėjas *Papaj* Registracijos Nr. *35*
A. V.
1960 m. kovo mėn. 30 d.

*Kvalifikacijos kėlimo pažymėjimas, išduotas Pupa-
laigui Martynui*

Kaišėdonių raj. Salomiejos Nėriesv. koliekio
pendarimo aktas

Komisija susidedanti iš fermos vedėjų
Pupalaigio Martyno, Kiaulės fermos feodejų Stirmūnų
Felicijų, Petkavičienės Adelos.

Akto surašėmai tam kad iš IX-tos brigados
pendariemi 53 verselius silpnami kuno storiji
fermos vedėjui Pupalaigui Martynui

1963 m. XI - 13 d.

pendariau Rytis / priėmiau

Pupalaigis

1963 metais surašytas pendarimo aktas
(iš asmeninių Pupalaigio Martyno dokumentų).

Paskutini Koncepto kaimo sodyba 1994 m.

*... ir paskutini jos gyventojas Pupalaigystis Genė
(Pupalaigio Mikolo anūke) 1994 m.*

Papasakojo :
Antanas Mišys, Mato
83 m gyv. Žalioji sen.
Giliūnų km.
gimęs 1915 m. JAV

Užrašė : Elena Antona-
vičiūnė
1998. 02. 15

Mano tėvas, Mišys Matas, gimė ir augo
atrykščiūose. Šeimoje buvo daug vaikų, todėl
kiek pasaugęs, kaip ir kiti vaikai, tėvas
gani žais. O gamyti patirtikė ne bet su
kuo, o su pačiu gome Biliūne. Tiesa, tada
tai buvo tik žonukas.

Suaugęs tėvas tarnavo eoso karinome-
nėje, atitarnavęs išvyko į Ameriką užsidarb-
ti. Ten vedė mano motiną, lietuvaitę Do-
micelę. 1915 m. gimiau aš, o netrukus motina mi-
rė. 1918 m. tėvas vedė antrą kartą - lenkaitę,
su ja susilaukė dukters Filinos (g. 1919 m.)
Neilgai džiugusė šeimyninė laime, nes 1920
metais mirė ir antroji žmona. Pasiėmęs abu
malkėjusius vaikus, tėvas grįžo į atrykščius. Čia
tėvas vedė savo jaunytės draugę Mėnulę,
iš savo draugo Pipiro mairijos, kad jis
norėtų perduoti neseniai įsigytą žemę, tėvas
1922 metais atėjo į Konceptę ir nusipirko
37 ha žemės. Koncepte tėvai susilaukė trejų

Papasakojė :

Pupalaigytė Genė, Martyno

50m. gyv. Vaidų sen. Kon-
cepto km.

gimusi 1948 m. Koncepto km.

Užrašė : Elena

Antanavičiūtė

1998. 02. 10

Mano motina buvo našlaitė, nes jos tėvas
išėjo į 1914 m. karą ir žuvo. Mano močiutė
(mamos mama) tarnavo, vėliau išvengė uš-
sidirbtį į Latviją, o savo dukrą paliko pa-
clidę. Mano tėvas buvo gerskai rūpintis,
bet neliko abejingas labai pamaldūčiai ir
darbiūčiai mergutei. Dažnai eidamas pro
šalį (motina netolien ganydavo karves) tėvas
motydavo be darbo nedirinčią mergaitę. Ir
kaip sakydavo mama tėvas ją išsiugdino.
Kai mamai suejo 18 metų, tėvai susituokė.
Tėvai pragyveno ilgą ir gražų šeimyninį
gyvenimą, jų santuoka trukė 62 metus.
Tėvas mirė 1996. 01. 02, mama mirė po trijų
savaičių 1996. 01. 29 d.

Dabar teis sodyboje gyvena aš. Norė-
čiau pratesti teis gražų ir prasmingą gy-
venimą. Galvoju, man puikliausiai sodyboje
įkurdinti vaikus. Jau 1994 metais stovykla-
vo vaikai iš Vilniaus „Sos vaikai“.

vaikis. 1924 m. gimi Pirmas, 1927 m. - Jonas,
1932 m. - Leonas.

Pirmas iš Koncepto išjau aš. 1943 metais
redāiāu netolingā kaimynā, Marijā Ācilackiā,
kurios nyrāu šuv. Apri 1945 m. karinome-
niji šuv brois Jonas. Valstāiā tīvams šypri
19 rubliū pašalpyā, kuriā reikiō paņimti
iš Abromiškiū pašto (iā 15 km.).

1947 m. Konceptē, po tery mirties, gyvenē
brois Leonas, paristatē namā Giličiū gyven-
mētēi ir senojē sodybē mugrioci.